

Bankalardan vadeli işlem ve opsiyon işlemi gerçekleştirdiği belirtilerek zarar ettiği dönemlere ait yapılan stopaj kesintilerinin iadesinin yapılabileceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-GEÇ-67-1-643
Tarih	18.10.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

SÜRELİ

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-GEÇ-67-1-643 18/10/2010

Konu : 2010-GVK-GEÇ-67-1

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, 2009 yılında ... ve ...'tan vadeli işlem ve opsiyon işlemi gerçekleştirdiğiniz belirtilerek zarar ettiğiniz dönemlere ait yapılan stopaj kesintilerinin iadesinin yapıp yapılmayacağının bildirilmesi istenilmektedir.

Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi ile 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçları için tevkif yoluyla vergilendirilme esası getirilmiş olup, anılan maddenin;

Yedinci fıkrasında, "(1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca tevkifata tabi tutulan kazançlar için gerçek kişilerce yıllık veya münferit beyanname verilmez. Diğer gelirler dolayısıyla verilecek yıllık beyannameye bu gelirler dahil edilmez..."

Onbirinci fıkrasında, "Dar mükellefler de dahil olmak üzere, bu madde kapsamında tevkifata tabi tutulan ve yıllık veya münferit beyanname ile beyan edilmeyeceği belirtilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançları için takvim yılı itibarıyla yıllık beyanname verilebilir. Beyan edilen gelirden, aynı türden menkul kıymetler için yıl içinde oluşan zararların tamamı mahsup edilebilir..."

Onüçüncü fıkrasında ise, "...

Bankaların ve aracı kurumların taraf olduğu veya bunlar aracılığıyla yapılan; belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergelere dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve döviz alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri bu madde uygulamasında diğer sermaye piyasası aracı addolunur." hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan 257, 258, 263 ve 269 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinde konuya ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 263 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "İhtiyari Beyan" başlıklı 1 inci bölümünde, Geçici 67 nci madde kapsamında tevkifat tabi tutulan ve yıllık veya münferit beyanname ile beyan edilmeyeceği belirtilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançlar için sadece tam ve dar mükellef gerçek kişiler tarafından takvim yılı itibarıyla ihtiyari olarak yıllık beyanname verilebileceği, **söz konusu beyanın, sadece Geçici 67nci madde kapsamındaki menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasına ilişkin olup, faiz ve itfa gelirlerinin beyanının söz konusu olmadığı, alım-satım işlemlerine ilişkin olarak beyan edilecek kazançlardan, aynı türden menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin olması şartıyla yıl içinde oluşan zararların tamamının mahsup edilebileceği, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin alım-satımına konu edilmesi durumunda sadece alım satımdan elde edilen kazanç veya oluşan zararın, diğer sermaye piyasası araçları kategorisi altında ihtiyari beyana konu edilebileceği** açıklanmıştır.

Yine söz konusu tebliğin aynı bölümünde, **beyan yoluyla mahsup edilemeyen zararların, başka gelir unsurlarındaki kazançta mahsubunun yapılamayacağı gibi ertesi yıllara devredilmesinin de söz konusu olmadığı** açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan yine konuyla ilgili olarak yayımlanan 269 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Aynı Türde Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Sınıflandırılması" başlıklı 2 nci bölümünde; Geçici 67 nci maddenin (1) numaralı fıkrasında, üç aylık dönem içerisinde aynı türden menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçları ile ilgili olarak birden fazla yapılan alım-satım işlemlerinin tek bir işlem olarak dikkate alınacağına hükme bağlandığı, hangi menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının aynı türden sayılacağı hususunun tevkifat matrahının tespiti ve zarar mahsubu uygulaması açısından önem taşıdığı açıklaması yapılarak 257 ve 258 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinde aynı tür menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı sınıflandırılmasında

I-Sabit getirili menkul kıymetler,

II-Değişken getirili menkul kıymetler,

III-Diğer sermaye piyasası araçları,

IV-Yatırım fonları katılma belgeleri ve yatırım ortaklıkları hisse senetleri

adları altında dört sınıfın esas alınacağına belirtildiği açıklanmıştır.

Menkul kıymetlerle yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde sınıflandırma işlemle ilişkilendirilen menkul kıymetin dahil olduğu gruba göre yapılacaktır. Menkul kıymete bağlı olmaksızın yapılan işlemler ise III üncü gruptaki diğer sermaye piyasası araçları kapsamında değerlendirilecektir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, birden fazla banka veya aracı kurum üzerinden menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının alım satımını gerçekleştiren mükelleflerin bir aracı kurum veya bankada oluşan aynı türden bir zararını bir diğerindeki karından ihtiyari beyanda bulunmak suretiyle mahsup etme imkanı bulunmaktadır. Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin alım-satıma konu edilmesi durumunda alım satım işlemlerinize ilişkin olarak ihtiyari beyanda bulunabileceğinizden, yukarıda niteliği açıklanan **aynı türden menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin olması şartıyla** 2009 yılı içerisinde oluşan zararların tamamını ihtiyari beyanda bulunmak suretiyle mahsup edebileceğiniz tabiidir.

Diğer taraftan, mahsup sonucu iadesi gereken bir tutarın kalması halinde ise bu tutarın iadesi 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026